

Léto jako výzva pro rodiče - využijte společný čas s dětmi k sexuální výchově

14.7.2025 - Komerční sdělení | ČTK

Kdy se sexuální výchovou začít?

Bystré děti se o svět kolem sebe aktivně zajímají už v raném věku. Není výjimkou, že si tříleté děti začnou všimnout odlišností mezi holčičkami a kluky nebo je zajímá, jak těhotné ženě miminko v bříšku vzniklo. Jedná se o naprosto přirozené dětské otázky, na které by děti podle lékařky Jany Martincové měly dostat pravdivé a jejich věku srozumitelné odpovědi. A to nejlépe od vlastních rodičů.

"Nejvhodnější je období, když se dítě poprvé zeptá. Ale pozor! Může nastat situace, kdy se dítě nezeptá, ale záležitost mu evidentně vrtá v hlavě," říká Jana Martincová.

Tak tomu bylo u maminky Šárky, kdy její syn začal ve dvou a půl letech na lekci plavání zkoumat, že to holčičky mají nějak jinak a snažil se při pohledu zdola přijít na to, v čem je rozdíl. A to rovnou za přítomnosti prarodičů, kteří se přišli na plavání vnuka podívat. Jak to maminka vyřešila? *"Vzala jsem to tak, že je ten pravý čas na knížku Jak děti přicházejí na svět. Ta jej držela několik měsíců, kdy jsme ji každý večer otevírali a syn říkal, že ji miluje,"* objasňuje maminka Šárka. Stejnou knížku použila i maminka Hanka, když si její tříletá Lejla lámala hlavu s tím, jak se miminko těhotné tety dostane z bříška ven.

Kniha je skutečným rozhovorem lékařky Jany Martincové s jejím tehdy pětiletým synem Richardem.

Sexuální výchova má obrovský preventivní vliv

Poučené děti jsou v sexuálním životě mnohem zodpovědnější, navíc nemají potřebu informace získané snadno (od rodiče nebo ve škole) vyhledávat na internetu a nekončí na pornostránkách.

Z dřívějšího průzkumu, který lékařka udělala společně se sexuoložkou Petrou Sejbalovou, vyplynulo, že děti poučené doma nebo ve škole byly méně často vystaveny vlivu pornografie na internetu. Naopak dvě třetiny dětí, které o sexuální výchově poučil kamarád, vrstevník nebo internet, byly na stránkách s pornoobsahem. Zhruba každý osmý dotázaný (12 procent) se dostal na porno dokonce v rizikovém věku 6 až 10 let (přitom 6 let byla dolní hranice stanovená lékařkami v průzkumu).

Tyto děti byly dvojnásobně častěji osloveny online sexuálními agresory, navíc neuměly správně zareagovat a hovor ihned ukončit. Hovor dokázala ihned ukončit jen zhruba polovina. Děti, které byly na pornu v pozdějším věku nebo nikdy, hovor ukončily ve více než 90 % případů. *"Děti, které sledují porno od útlého věku, nemají problém agresorovi vyhovět, protože to, co po nich chce, viděly běžně na pornostránkách,"* vysvětluje sexuoložka Sejbalová. Nejčastěji po nich agresor žádá, aby sledovaly jeho přirození, nebo aby mu zaslaly nahé fotky a videa. *"Řešila jsem případ původně 13leté dívky, ze které agresor udělal postupně z oběti i spolupachatelku, která mu pod pohrůžkou zveřejnění vlastních fotek a videí zajistila i ty od dalších nezletilých dívek,"* doplňuje sexuoložka.

Respondenti v průzkumu také přiznali, že po návštěvě pornostránek zkoušeli nejrůznější experimenty včetně patologických praktik.

Sexuální výchova nerovná se nabádání k pohlavnímu styku

Sexuální výchova není pouze o sexu, zdůrazňuje Martincová. Jedná se o komplexní zdravotní a psychologickou problematiku. U předškolních dětí jde o objasnění toho, jak se ocitly na tomto světě,

ve své rodině, a ujištění, že v ní budou mít navždy útočiště a zázemí. Rodič si díky sexuální výchově vedené v kruhu rodinném buduje s dítětem důvěrný a láskyplný vztah. Dítě se pak rádo přijde zeptat a svěřit na prvním místě rodiči.

Dospívající, kterým se mění tělo i psychika, zase potřebují obrovskou informační podporu o tom, jak to v těle je a funguje a jak se o měnící tělo a psychiku starat. Také jak budovat a udržovat rovnocenné vztahy nejen partnerské, ale i v kolektivu.

Pevné ukotvení dítěte v rodině, které kvalitní sexuální výchova obsahuje, může být podle Martincové pravděpodobně i prevencí častých psychických poruch v období dospívání, problémů s identitou nevyjímaje.

Sexuální výchova je v mnohých rodinách tabu, někteří rodiče spoléhají na školu

V mnohých rodinách je bohužel sexuální výchova stále tabu. Podle lékařky Martincové jde ze strany rodičů zřejmě o pokračování "ochranářské politiky". Ve snaze ochránit děti před informacemi, které buď pokládají za rizikové, nebo je jejich probírání mimo komfortní zónu rodiče, vhánějí své děti s dotazy na internet nebo do dětského kolektivu vrstevníků. Výsledkem je velmi snadná cesta, jakou se děti dostávají právě na rizikový obsah nebo do náruče predátorů.

Někteří rodiče spoléhají na školu. Ale některé školy téma přeskakují nebo ho probírají pozdě.

Důsledky nedostatečné sexuální výchovy jsou pak vidět v poradně portálu Babyonline. Mladí se tam ptají na základní věci. Některí (ptají se především dívky) neví, že po nechráněném styku mohou otěhotnět, že kondom je spolehlivý pouze, když se s ním správně zachází, že může prasknout, když se zapomene zmáčknot jeho špička, že hormonální antikoncepce po vysazení již další měsíc nefunguje, že těhotenství neukáže test 2 dny po styku a další.

"Tyto neznalosti nejsou ostudou náctiletých, ale jejich rodičů. Protože sexuální výchova je základ všeobecného vzdělání, který by si dospívající měl odnést primárně z rodiny, jak již před téměř 100 lety hlásal T. G. M. Opravdu byl prvorepublikový prezident pokrokovější než dnešní rodiče?" dodává Martincová.

Zdroj: Vydavatelství Babyonline

www.babyonline.cz

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/leto-jako-vyzva-pro-rodice-vyuzijte-spolecny-cas-s-detmi-k-sexualni-vychove/2698037>